

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1952

FÖRSTA KAMMAREN

Nr 1

10—16 januari.

Debatter m. m.

Torsdagen 10 den januari.

	Sid.
Hälsningstal av ålderspresidenten	3
Anförande av talmannen efter talmansvalen	6

Fredagen den 11 januari.

Anförande av talmannen å rikssalen	7
--	---

Lördagen den 12 januari.

Interpellation av herr Norling ang. ifrågasatt driftinställelse vid Suchardfabriken i Alingsås	10
---	----

Samtliga avgjorda ärenden m. m.

Torsdagen den 10 januari.

Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgranskning	3
Upprop	5
Val av talman och vice talmän	6
Val av sekreterare	6

Lördagen den 12 januari.

Val av talmanskonferens	9
Val av kanslideputerade	9
Val av kanslitillsättare	9
Val av ekonomideputerade	9

	Sid.
Tisdagen den 15 januari.	
Val av ledamöter i de ständiga utskotten	12
Val av statsrevisorer jämte suppleanter	14
Val av ledamöter i kammarens allmänna beredningsutskott	14
Riksdagsberättelsen	15
Onsdagen den 16 januari.	
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgranskning	17
Val av suppleanter i de ständiga utskotten	18
Val av suppleanter i kammarens allmänna beredningsutskott	20

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden torsdagen den 10 januari 1952, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag,

Torsdagen den 10 januari,

kl. 11 förmiddagen.

Herr NILSSON, JOHAN, framträdde till talmansbordet och yttrade: Ärade ledamöter! I enlighet med ålderspresidentens förpliktelse hälsar jag Eder alla, såväl förutvarande som nytillkomna ledamöter, hjärtligt välkomna till nu börjande riksmöte. Omsorgen om rikets väl och angelägenheten att sörja för dess säkerhet är en uppgift som enar oss alla, och denna enighet är ett värdefullt faktum. Försörjningen är också ett viktigt problem, och vi äro nog eniga om att den i största möjliga utsträckning bör grundas på landets egna resurser.

Den ekonomiska situationen är höljd i ett visst dunkel. För såväl vår kulturella som vår materiella utveckling är det angeläget att med bortseende ifrån stundens begärelser med klokhets och ansvar sörja för att vi allt framgent skola få leva i ett lyckligt land, som giver alla dess innebyggare känsla av trivsel och arbetsglädje.

Med denna förhoppning och varma önskan förklarar jag detta sammanträde öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat aktuarien W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt de övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1952.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar M. Lemne, C. P. V. Gränebo och D. Hall samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar A. Örne, A. W. Strand och S. Lindholm.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 17 personer, som vid val i september 1951 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1952, dels för 2 personer, som, efter det att en plats övergått till envar av Stockholms stads valkrets och Stockholms läns och Uppsala läns valkrets från andra valkretsar, vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda till ledamöter av första kammaren för Stockholms stads valkrets för tiden från och med den 1 januari 1952 till den 1 januari 1954 samt för Stockholms läns och Uppsala läns valkrets för tiden från och med den 1 januari 1952 till den 1 ja-

nuari 1955, dels ock för en person, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av första kammaren i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot dessa.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:
Oskar Adelson.

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydte sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1952.

Stockholms stad.

- 1 Ombudsmannen Karl Ernst Ahlberg, Stockholm.

Stockholms län och Uppsala län.

- 2 Landstingsledamoten Agnes (Annie) Wallentheim, Saltsjö-Duvnäs.

Kalmar läns norra och södra landstingsområden samt Gotlands län.

- 3 Kommunalborgmästaren Lars V. Lindén, Vimmerby.
- 4 Landstingsmannen Nils Larsson, Hammarby.
- 5 Kommunalborgmästaren John W. Jonsson, Nybro.
- 6 Sparbanksdirektören Tor Björnberg, Oskarshamn.
- 7 Landstingsmannen Nils Franzén, Hallvards.
- 8 Skyddskonsulenten Georg Pettersson, Visby.

Malmöhus län med Malmö stad och Hälsingborgs stad.

- 9 Lantbrukaren Yngve Persson, Romna, Hörby.

Skaraborgs län.

- 10 Redaktören Birger Andersson, Tidaholm.

- 11 Lantbrukaren Josef Nord, Fyrunga.
- 12 Professorn Sten Wahlund, Nävekvärn.
- 13 Småbrukaren Justus Lindgren, Vilske-Kleva.
- 14 Landshövdingen Fritiof Domö, Mariestad.

Kopparbergs län.

- 15 Kommunalnämnsordföranden Anders Sundvik, Haraldsbo.
- 16 Skogsarbetaren Einar Persson, Älvdalsåsen.
- 17 Direktören E. A. Lindblom, Falun.
- 18 Järnbruksarbetaren Karl Damström, Domnarvet.
- 19 Partisekreteraren Lars Eliasson, Johanneshov.
- 20 Uppsyningsmannen Gustaf Snygg, Säter.

Här skulle antecknas, att herr Persson, Yngve, utsetts att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Andersson, Alfred, vilken alltidit.

Vidare upplästes och lades till handlingarna ett från justitiedepartementet ankommet protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 9 januari 1952.

Till justitiedepartementet hade den 5 januari 1952 från länsstyrelsen i Kristianstads län och den 8 januari 1952 från länsstyrelsen i Stockholms län inkommit fullmakter för respektive länsjägmästaren Nils B. Hansson, Ronneby, och ombudsmannen Erik Jansson, Solna, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens första kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakterna icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte de granskade fullmakterna överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:
Oskar Adelson.

Det antecknades, att herr Hansson och herr Jansson, Erik, blivit utsedda att inträda såsom ledamöter av kammaren i stället för herr Petersson, Emil, respektive herr Forslund, vilka båda ledamöter av sagt sig sina riksdagsmannabefattningar.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Ewerlöf*,
 » *Aman*,
 » *Osvald*,
 » *Holmbäck*,
 » *Rosenberg*,
 » *Andrén*,
 » *Nord*,
 » *Vougt*,
 » *Sundelin*,
 » *Sundvik*,
 » *Sandler*,
 » *Andersson, Axel*.

På särskilda ansökningar beviljades herrar *Ewerlöf*, *Aman*, *Holmbäck*, *Vougt* och *Sandler* ledighet från riksdagsgöromålen för fullgörande av uppdrag såsom ombud vid Förenta Nationernas generalförsamling i Paris, de båda förstnämnda för den tid, varunder de på grund av ifrågavarande uppdrag vore förhindrade att delta i riksdagsarbetet, herrar *Holmbäck* och *Vougt* tills vidare intill den 15 nästkommande februari samt herr *Sandler* under innevarande januari månad.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare.

I och för avslutning av min under innevarande år påbörjade forsknings- och föredragsverksamhet i Nya Zeeland, studium av vissa växtodlingsfrågor i Australien och Israel samt överläggningar i Israel rörande visst samarbete inom fröodlingsområdet mellan institutioner i Israel och Sverige får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen fr. o. m. 1952 års riks-

dagssessions början t. o. m. den 29 februari 1952.

Wellington, Nya Zeeland den 23 december 1951.

Hugo Osvald.

Den begärda ledigheten beviljades.

Vidare upplästes två till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bifogade läkarintyg får jag härmed anhålla om tjänstledighet från riksdagsgöromålen tills vidare.
 Hässleholm den 8 januari 1952.

N. R. Rosenberg.

Ledamoten av riksdagens första kammare *Ragnar Rosenberg*, Hässleholm, är från och med den 10/1 1952 och tills vidare på grund av sjukdom oförmögen deltaga i riksdagsarbetet; vilket härmed intygas.

Kirurgiska avdelningen, Länslasaretet, Hässleholm, den 8/1 1952.

K.-A. Lagergren.

Lasarettsläkare.

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bifogade läkarintyg får jag härmed anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden 10/1—15/1 1952.

Fellingsbro den 8 januari 1952.

Gust. Sundelin.

På begäran av vederbörande intygas härmed, att riksdagsman *G. V. Sundelin*, Känäs, på grund av bronchopneumoni, för vilken han av mig vårdas sedan den 4/1 1952, är förhindrad att inställa sig i riksdagen den 10 dennes.

Fellingsbro den 7 januari 1952.

N. Bergstedt,

provinsialläkare.

Även de av herrar *Rosenberg* och *Sundelin* sökta ledigheterna beviljades, beträffande den förre för den tid, varunder han vore på grund av sjukdom oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet.

Från herr *Andrén* hade inkommit en anhållan om befrielse från uppdraget att vara ledamot av kammaren, vilken anhållan, enligt vad herr talmannen nu meddelade, skulle senare uppläsas.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Nilsson, Johan med 130 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand med 114 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr von Heland med 83 röster.

Herr TALMANNEN yttrade: Å talmannens och vice talmännens vägnar anhåller jag att till kammarens ärade ledamöter få framföra vårt värdsamma tack för det förtroende, som genom de nu förrättade valen har visats oss.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren
med 87 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem
W. Stenwall.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att fredagen den 11 innevarande månad kl. 11 förmiddagen infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Upplästes följande till kammaren inkomna skrift:

Till riksdagens första kammare.

Då jag på grund av offentliga uppdrag redan alltför länge nödgats åsidosätta mitt professorsämbete, får jag härmed värdsamt anhålla om att bliva befriad från uppdraget att vara ledamot av riksdagens första kammare.

Lerum den 8 januari 1952.

Georg Andrén.

Kammaren godkände det hinder, som herr Andrén åberopat till stöd för sin avsägelse av riksdagsmannabefattningen, samt biföll den gjorda ansökningen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats 75 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare.

Undertecknad får härmed värdsamt anhålla om tjänstledighet från riksdagsarbetet från och med den 11 innevarande januari månad och tills vidare för att såsom svensk representant delta i Förenta Nationernas generalförsamlingsmöte i Paris.

Stockholm den 10 januari 1952.

S. G. W. Wahlund.

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, varunder herr Wahlund på grund av berörda uppdrag vore förhindrad att delta i riksdagsarbetet.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.59 förmiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Fredagen den 11 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10.30 förmiddagen.

Herrar *Nord, Sundvik* och *Axel Andersson* anmälde, att de under gårdagen infunnit sig vid riksdagen.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde lördagen den 12 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskongressen,

dels av två kanslideputerade,

dels av sex ledamöter att jämte talmannen och vice talmännen tillsätta befattningshavare hos kammaren,

dels ock av fyra ledamöter att handhava värden om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att företaga vid sammanträde, som komme att hållas tisdagen den 15 i denna månad, val av ledamöter och vid sammanträde påföljande dag val av suppleanter i de ständiga utskotten samt vid sammanträdet den 15 januari jämväl val av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Slutligen yttrade herr talmannen, att han finge föreslå, det kammaren ville besluta att jämväl företaga vid sammanträdet den 15 innevarande månad val av

ledamöter och vid sammanträdet påföljande dag val av suppleanter i kammarens allmänna beredningsutskott.

Härtill lämnade kammaren sitt bifall.

Herr **ANDRE VICE TALMANNEN** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Jag ber att få hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten, förutom utrikesutskottet, samt i kammarens allmänna beredningsutskott skall vad denna kammare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 12, för statsutskottet 24, för bevillningsutskottet 14, för bankoutskottet 10, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 12, för tredje lagutskottet 12, för jordbruksutskottet 12 samt för allmänna beredningsutskottet 12.

Denna hemställan bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.33 förmiddagen, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45 förmiddagen.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 förmiddagen till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av domprosten i Karlstad Gert Borgenstierna. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr **TALMANNEN** framträdde därpå och yttrade:

Allernådigste Konung, Eders Maj:t!

I den sorg som genom Hans Kungl. Höghet Prins Carls frånfälle drabbat

vårt Konungahus deltog allt Sveriges folk. Med beundran och största tacksamhet för hans uppoffrande gärning i människokärlekens tjänst kommer hans minne att fortleva ärat och aktat.

Vid varje riksdags början ställer man kanske litet var den frågan: Hur är det med vårt älskade fosterlands tillstånd och behov? Att besvara denna fråga är inte lätt. Vid en ytlig betraktelse borde måhända inte anledning finnas till större bekymmer, men mycken oro ute i världen manar oss till samvetsgrann omsorg för att säkerställa värnet om landets frihet och oberoende. Stora offer krävas för vårt försvar och effektiva åtgärder som förebygga rubbningar i beräknade möjligheter att genom utnyttjande av egna resurser säkerställa en tryggad självförsörjning. Vårt svenska folks arbetslust och intensitet har givit oss välstånd och god levnadsstandard. Vi utnyttja våra naturtillgångar och njuta frukterna därav. Man kan dock ifrågasätta om inte den energi, som utan tvivel finnes, alltför kraftigt är inriktad på att tillgodose egna fördelar och mindre på att sörja för att det gemensamma arv vi haft förmånen mottaga inte minskas utan förmeras till båtnad för kommande tider och för att säkerställa en önskvärd lyckosam materiell och kulturell utveckling. Vårt svenska folk borde samlas om gemensam inställning till att främja strävandet efter verkligt gagnarika uppgifter, som visserligen må

tillgodose nuets berättigade krav men som också trygga framtiden. En enande uppgift har sedan gammalt legat i den svenske konungens hand. Vår nuvarande konung vill säkerligen främja en solid utveckling som länder till fromma för allt Sveriges folk.

Med varmaste önskan att lycka och välgång må följa Eders Maj:t och hela det kungliga huset framför jag nu till Eders Maj:t uttryck för första kammarens undersåttliga vördnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåttliga vördnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sköld ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1952/53, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Zetterberg ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1952 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.27 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Lördagen den 12 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Herr TALMANNEN yttrade: Angående de val, som nu skola förrättas, vill jag erinra, att det första valet, vilket avser fyra ledamöter i talmanskonferensen, skall liksom tidigare verkställas efter upprop, varvid kammarens ledamöter i tur och ordning avlämna sina valsedlar här vid talmansbordet. De följande valen förrättas enligt den förenklade metod, som infördes genom 1949 års grundlagsändringar.

Företogs val av fyra ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Ewerlöf	med 45 röster,
» Karlsson, Gustaf	..	» 45 » ,
» Ohlson	» 45 » ,
» Tjällgren	» 45 » .

Anställdes val av två kanslideputerade.

Herr andre vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkänkts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Karl,
Velandar.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Karl Andersson och Velandar hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av sex ledamöter att delta i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren.

Herr andre vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkänkts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Karlsson, Gottfrid,
Hermansson, Albert,
Anderberg,
Elofsson, Gustaf,
Lindblom,
Bergh.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Gottfrid Karlsson, Albert Hermansson, Anderberg, Gustaf Elofsson, Lindblom och Bergh hava blivit utsedda till kanslitillättare.

Anställdes val av fyra ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Herr andre vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkänkts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Birger,
Näsgård,
Petrén,
Herlitz.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Birger Andersson, Näsgård, Petrén och Herlitz hava blivit utsedda till ekonomideputerade.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse till 1951 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Interpellation ang. ifrågasatt driftsinställelse vid Suchardfabriken i Alingsås.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1952/53, blev densamma bordlagd.

Herr talmannen anmälde, att till kammarerna överlämnats

dels Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52;

nr 3, med förslag till lag angående tiden för firandet av Marie bebådelsedag, midsommardagen och allhelgonadagen;

nr 4, med förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174);

nr 5, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174);

nr 6, med förslag till förordning med vissa bestämmelser till motverkande av spridning av flyghavre;

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m.;

nr 8, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.;

nr 9, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 juni 1948 (nr 449) om disciplinstraff för krigsmän och lag om ändrad lydelse av 9, 22 och 61 §§ militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472);

nr 10, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 4 §§ lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret, så ock om fortsatt giltighet av samma lag;

nr 12, angående löne- och pensionsreglering för professorer och vissa andra akademiska lärare m. fl.;

nr 13, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan; samt

nr 14, angående lönegradsplacering för viss biträdespersonal m. m.;

dels ock Kungl. Maj:ts skrivelse nr 16, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 4C riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

De kungl. propositionerna och den kungl. skrivelsen blevo nu var för sig föredragna och lagda på bordet.

Föredrogs och bordlades justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och bordlades militieombudsmannens till innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Eliasson* m. fl., om en allsidig utredning rörande åldringsvården m. m.;

nr 2, av herr *Bengtson*, om rätt för folkpensionär till en fri resa årligen;

nr 3, av herr *Söderquist*, om en snabb utredning rörande verksläkarinstitutionen samt verksläkarnas anställnings- och arvodesförhållanden;

nr 4, av herrarna *Sunne* och *Söderquist*, om utredning rörande tilläggs pensioner åt vissa pensionerade statliga befattningshavare;

nr 5, av herr *Elofsson*, *Gustaf*, och herr *Jansson*, *Fridolf*, om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten m. m.; samt

nr 6, av herr *Öhman*, angående Konungens rätt att sluta fördrag med främmande makter, inträda i krig och träffa fredsuppgörelse.

Interpellation ang. ifrågasatt driftsinställelse vid Suchardfabriken i Alingsås.

Herr **NORLING** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Meddelandet om att Suchardfabriken skulle läggas ner väckte harm och indignation över hela landet. Det sätt varpå företa-

Interpellation ang. ifrågasatt driftsinställelse vid Suchardfabriken i Alingsås.

get går till väga för att verkställa beslutet om nedläggandet av fabrikationen fördömes av en praktiskt taget enhällig opinion.

Enligt uppgift hade företagsledningen icke i förväg delgivit de anställda, dess fackliga organisationer eller företagsnämnden sin avsikt.

Därför kom också meddelandet om uppsägningen av personalen med kort frist som en fullkomlig överraskning. Den nyårsgåva som den nonchalanta företagsledningen på detta sätt presenterade de omkring 400 anställda var minst sagt ovälkommen.

Företagsledningens åtgärd är ett påtagligt bevis på hur litet vederbörande värderar den arbetarstam som under många år lagt ner sin arbetskraft i bolagets verksamhet.

Bland dem som av bolaget berövats sitt arbete och sin inkomst finnas sådana som varit anställda i företagets tjänst ända upp till 32 år. Många av de anställda äro också bundna vid hemorten genom att de ha egna hem, som de under stora oppoffringar skaffat sig.

Därtill kommer att ett stort antal av de anställda aldrig har haft något annat arbete än vid chokladfabriken, varför arbetslösheten för dem kan bli långvarig, eftersom de ha svårigheter att skaffa sig lämpligt arbete på hemorten om fabriksdriften icke fortsätter.

Bolagsledningen visar en upprörande likgiltighet beträffande de anställdas trygghet. Det inträffade aktualiserar i hög grad ingripande från statsmakterna i syfte att hindra fullföljandet av bolagets åtgärder.

Läget för personalen är bekymmersamt. Den vet icke hur den skall kunna få acceptabelt arbete på hemorten, om icke fabrikationen fortgår.

Med hänvisning till vad som här anförts anhåller jag att till statsrådet och chefen för socialdepartementet få framföra följande fråga:

Har statsrådet övervägt några åtgärder för att driften skall fortgå i en eller annan form vid Suchardfabriken?

Denna anhållan bifölles.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.17 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 15 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Företogs val av åtta ledamöter i utrikesutskottet.

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! För vart och ett av de val, som skola förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sandler,
Strand,
Sjödahl,
Tjällgren,
Ohlon,
Domö,
Wigforss,
von Heland.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i utrikesutskottet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Anställdes val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Karlsson, Gottfrid,
Johanson, Karl August,
Elmgren,
Andersson, Gustav Emil,
Osvald,
Herlitz,
Lindén,
Hällgren,
Karlsson, Fritiof,
Lundgren.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av femton ledamöter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Karl,
Karlsson, Gustaf,
Anderson, Iwar,
Näsgård,
Ohlon,
Fröken Andersson,
Leander,
Gillström,
Ericson, Eric,
Pålsson,
Näsström,
Sundelin,
Bergh,
Hesselbom,
Andersson, Erik Gustaf.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i statsutskottet.

Anställdes val av tio ledamöter i bevilningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sjödahl,
Heüman,
Franzon,
Elofsson, Gustaf,
Petrén,
Velandér,
Falk,
Ramberg,
Niklasson,
Wehtje.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bevilningsutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sundvik,
Fahländer,
Mogård,
Werner,
De Geer,
Ewerlöf,
Johannesson,
Nordenson.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bankoutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Branting,
Ahlkvist,
Olofsson,
Lodénius,
Lindblom,
Cassel,
Fru Sjöström-Bengtsson,
Hermansson, Herbert.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i första lagutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Norman,
Sten,
Elowsson, Nils,
Wahlund,
Sonne,
Wistrand,
Uhlén,
Fru Svenson.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i andra lagutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Eriksson, Carl,
Larsson, Nils August,

Hermansson, Albert,
Andersson, Lars,
Holmbäck,
Eskilsson,
Lindahl,
Nilzon, Ivar.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tio ledamöter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Anderberg,
Svedberg,
Jonsson, Jon,

Tjällgren,
Näslund,
Nilsson, Hjalmar,
Andersson, Bertil,
Sundberg,
Nilsson, Bror,
Ohlsson, Ebbe.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning samt sex suppleanter för dessa revisorer.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista av följande utseende och med partibeteckningen »Den gemensamma listan»:

Sjödahl, H. L. Edgar Ledamot av första kammaren	Hermansson, J. Albert Ledamot av första kammaren
Johanson, Karl August Ledamot av första kammaren	Branting, Georg Ledamot av första kammaren
Hällgren, Elof W. Ledamot av första kammaren	Falk, Karl H. Ledamot av första kammaren
Werner, Oscar E. Ledamot av första kammaren	Elofsson, Gustaf S. Ledamot av första kammaren
Nilsson, Alfred Ledamot av första kammaren	Lindblom, Erik A. Ledamot av första kammaren
Lundqvist, Ragnar Ledamot av första kammaren	Staxäng, Ernst V. Ledamot av andra kammaren

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer herrar Sjödahl, Karl August Johanson, Hällgren, Werner, Alfred Nilsson och Lundqvist samt till suppleanter för dessa respektive herrar Albert Hermansson, Branting, Falk, Gustaf Elofsson, Lindblom och Staxäng.

Företogs val av tolv ledamöter i kammarens allmänna beredningsutskott.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sandberg,
Andersson, Birger,
Nilsson, Ernst Hjalmar,
Näsgård,

Göransson,
Lundqvist,
Eriksson, Einar,
Jonsson, John Wiktor,
Nerman,
Andersson, Lars,
Arrhén,
Weiland.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i kammarens allmänna beredningsutskott.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1952 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 3, med förslag till lag angående tiden för firandet av Marie bebådelsedag, midsommardagen och allhelgonadagen.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, med förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174); och

nr 5, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 6, med förslag till förordning med vissa bestämmelser till motverkande av spridning av flyghavre;

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m.;

nr 8, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.;

nr 9, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 juni 1948 (nr 449) om disciplinstraff för krigsmän och lag om ändrad lydelse av 9, 22 och 61 §§ militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472); samt

nr 10, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 4 §§ lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret, så ock om fortsatt giltighet av samma lag.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 12, angående löne- och pensionsreglering för professorer och vissa andra akademiska lärare m. fl.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 13, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 14, angående lönegradsplacering för viss biträdespersonal m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 16, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Berndt Gunnar Emil Danielson att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 1, av herr *Eliasson* m. fl., om en allsidig utredning rörande åldringsvården m. m.;

nr 2, av herr *Bengtson*, om rätt för folkpensionär till en fri resa årligen;

nr 3, av herr *Söderquist*, om en snabbutredning rörande verksläkarinsti-

tutionen samt verksläkarnas anställnings- och arvodesförhållanden; samt nr 4, av herrar *Sunne* och *Söderquist*, om utredning rörande tilläggs pension åt vissa pensionerade statliga befattningshavare.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Elofsson*, *Gustaf*, och herr *Jansson*, *Fridolf*, väckta motionen, nr 5, om avskaffande av kvarlåtenskapskatten m. m.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Öhmans* motion, nr 6, angående Konungens rätt att sluta fördrag med främmande makter, inträda i krig och träffa fredsuppgörelse.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Herr talmannen anmälde, att till kammaren överlämnats följande kungl. propositioner, vilka nu var för sig föredrogs och lades på bordet:

nr 11, med förslag till lag om tillägg till lagen den 3 september 1939 (nr 608) om enskilda vägar;

nr 15, med förslag till lag om häradsallmänningar, m. m.;

nr 18, angående plan för flottans fartygsbyggnader;

nr 19, med förslag till förordning om ändring i 6 § familjebidragförordningen den 29 mars 1946 (nr 99);

nr 21, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 30 juni 1943 (nr 570) om anställande av distriktsbarnmorskor m. m.; och

nr 23, angående reglering av vissa från statens pensionsanstalt utgående pensioner, m. m.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 7, av herr *Öhman* och herr *Persson*, *Ola*, om Sveriges utträde ur den s. k. Marshallorganisationen;

nr 8, av herrar *Wistrand* och *Elmgren*, om anslag till Europarörelsens läroanstalt Collège d'Europe i Bruges; samt

nr 9, av herr *Öhman* och herr *Persson*, *Ola*, om åtgärder mot krigspropaganda.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta befattningshavare hos kammaren, den 12 januari 1952.

Till en början beslöto herrar deputerade, att kanslitjänstemännen skulle tills vidare utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tio stenografer, två extra stenografer, en förste kanslist, en kanslist tillika registrator och fyra kanslister.

Herrar deputerade antogo till

notarie (stomnotarie):

Wistrand, L., byråchef;

förste stenografer:

Elfner, E.,

Lundman, A., och

Stäckig, S., redaktör;

stenografer:

Torbiörn, G.,

Hedelius, E., kammarrättsråd,

Ekman, E. L., redaktör,

Julin, G., redaktör,

Eriksson, A., fil. kand.,

Grass, N., amanuens,

Lagerström, L., sekreterare,

Berggren, E., jur. kand.,

Elfner, T., jur. kand.,

Wickberg, S., fil. stud.;

extra stenografer:

Hähnel, F., redaktör, och
Skarvall, K.-E., sekreterare;

förste kanslist:

Stenwall, W., aktuarie;

kanslist tillika registrator:

Vide, T.; samt

kanslister:

von Krusenstjerna, G., andre kansli-
sekreterare,
Lidbom, C. G., jur. och fil. kand.,
Karlgrén, H., fil. stud., och
Gemert, Solveig, fru.

Det skulle antecknas, att Vide redan
den 2, Stenwall den 7, Wistrand, Lund-
man, T. Elfner och von Krusenstjerna
den 10 samt fru Gemert den 11 inneva-
rande januari på särskild anmodan in-
trätt i tjänstgöring hos kammaren.

Det skulle åligga den sålunda antagna
personalen att vid behov och i den mån
så ske kunde utföra jämväl annan
tjänstgöring hos riksdagen.

År och dag som ovan.

In fidem

G. H. Berggren.

På framställning av herr talmannen
beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner
nr 1 och 2 skulle sättas sist på före-
dragningslistan för morgondagens sam-
manträde.

Justerades protokollsutdrag för denna
dag, varefter kammarens sammanträde
avslutades kl. 11.13 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Onsdagen den 16 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 för-
middagen.

Justerades protokollen för den 10, 11
och 12 innevarande månad.

Upplästes och lades till handlingar-
na följande från justitiedepartementet
ankomna

*Protokoll,
hållet inför statsrådet och che-
fen för justitiedepartementet
den 15 januari 1952.*

Till justitiedepartementet hade den 15
januari 1952 från länsstyrelsen i Älvs-
borgs län inkommit fullmakt för köp-
mannen Tage Magnusson, Borås, vilken
vid ny röstsammanräkning blivit utsedd
såsom ledamot av riksdagens första
kammare i stället för avgången leda-
mot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som fö-
retogs inför chefen för justitiedeparte-
mentet samt vidare av vederbörande
fullmäktige i riksbanken och riksgälds-
kontoret, framställdes mot fullmakten
icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekom-
mit skulle jämte den granskade full-
makten överlämnas till första kamma-
ren.

I ämbetet:

Oskar Adelson.

Här skulle antecknas, att herr Mag-
nusson utsetts att inträda såsom leda-
mot av kammaren i stället för herr An-
drén, vilken av sagt sig riksdagsmanna-
befattningen.

Herr Magnusson infann sig nu och in-
tog sin plats i kammaren.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bifogade läkarintyg får jag härmed anhålla om förlängd ledighet från riksdagsarbetet under tiden 16/1—23/1 1952.

Fellingsbro den 15 januari 1952.

Gust. Sundelin.

På begäran av vederbörande intygas härmed, att ledamoten av riksdagens första kammare herr *Gust. Sundelin*, Känäs, på grund av sjukdom (bronchopneumoni) fr. o. m. den 5 januari t. o. m. den 23 januari 1952 är ur stånd att infinna sig i riksdagen.

Fellingsbro den 15 januari 1952.

N. Bergstedt,

provinsialläkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

Företogs val av åtta suppleanter i utrikesutskottet.

Ordet lämnades på begäran till herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som anförde: Herr talman! För vart och ett av de val, som skola förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Åman,
Karlsson, Gustaf,
Elmgren,
Näsgård,
Bergvall,
Ewerlöf,
Fru Lindström,
Wahlund.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på

gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i utrikesutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sandberg,
Thun, Fritjof,
Damström,
Nilsson, Bror,
Holmbäck,
Bergh,
Pettersson,
Ramberg,
Hedenby,
Wahlund,
Ohlsson, Ebbe,
Hansson.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av tjugufyra suppleanter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Rosenberg,
Edin,
Andrée,
Fru Svenson,
Nilsson, Alfred,
Lundqvist,
Persson, Einar,
Fru Lindström,
Andersson, Birger,
Lodenius,
Persson, Ragnar,
Andersson, Axel,
Lundgren,
Thun, Edvin,
Bergman,

Olsson, Karl Johan,
 Nilzon, Ivar,
 Söderquist,
 Bengtson,
 Arrhén,
 Jansson, Fridolf,
 Ahlberg,
 Larsson, Nils Teodor,
 Magnusson.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i statsutskottet.

Anställdes val av fjorton suppleanter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Eriksson, Einar,
 Damström,
 Snygg,
 Werner,
 De Geer,
 Nordenson,
 Hedenby,
 Johansson, Runc,
 Thun, Edvin,
 Karlsson, Fritiof,
 Jansson, Erik,
 Spetz,
 Magnusson,
 Andersson, Elon.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bevillningsutskottet.

Företogs val av tio suppleanter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Krügel,
 Elowsson, Nils,

Boo,
 Hermansson, Herbert,
 Hansson,
 Wehtje,
 Mossberger,
 Wigforss,
 Svärd,
 Eliasson.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bankoutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Fru Lindström,
 Lindgren,
 Jonsson, John Wiktor,
 Johansson, John,
 Göransson,
 Herlitz,
 Pettersson,
 Nyström,
 Fru Wallentheim,
 Franzén,
 Lundgren,
 Englund.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i första lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Strand,
 Nerman,
 Åman,
 Bengtson,
 Englund,

Svärd,
Bergman,
Larsson, Nils August,
Fru Carlqvist,
Larsson, Nils Teodor,
Ahlberg,
Weiland.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i andra lagutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Grym,
Lindgren,
Thun, Fritjof,
Pålsson,
Näslund,
Cassel,
Boo,
Uhlén,
Sten,
Johansson, John,
Björnberg,
Spetz.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Nilsson, Ernst Hjalmar,
Persson, Einar,
Grym,
Andersson, Lars,
Osvald,
Eskilsson,
Mossberger,

Snygg,
Persson, Yngve,
Franzén,
Björnberg,
Nord.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i kammarens allmänna beredningsutskott.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andrée,
Nyström,
Edin,
Andersson, Gustav Emil,
Englund,
Nilsson, Hjalmar,
Johansson, Rune,
Fru Wallentheim
Jansson, Erik,
Jansson, Fridolf,
Svärd,
Andersson, Axel.

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i kammarens allmänna beredningsutskott.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 11, med förslag till lag om tillägg till lagen den 3 september 1939 (nr 608) om enskilda vägar; och

nr 15, med förslag till lag om häradsallmänningar, m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 18, angående plan för flottans fartygsbyggnader.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 19, med förslag till förordning om ändring i 6 § familjebidragsförordningen den 29 mars 1946 (nr 99); och

nr 21, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 30 juni 1943 (nr 570) om anställande av distriktsbarnmorskor m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 23, angående reglering av vissa från statens pensionsanstalt utgående pensioner, m. m.

Föredrogs och hänvisades till utrikesutskottet den av herr *Öhman* och herr *Persson, Ola*, väckta motionen, nr 7, om Sveriges utträde ur den s. k. Marshallorganisationen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herrarna *Wistrand* och *Elmgren* väckta motionen, nr 8, om anslag till Europarörelsens läroanstalt Collège d'Europe i Bruges.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Öhman* och herr *Persson, Ola*, väckta motionen, nr 9, om åtgärder mot krigspropaganda.

Herr talmannen anmälde, att till kammarerna överlämnats följande Kungl. Maj:ts propositioner, vilka nu var för sig föredrogos och lades på bordet:

nr 17, med förslag till lag om ändring i gruvlagen den 3 juni 1938 (nr 314); och

nr 22, med förslag till lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 10, av herr *Andersson, Erik Gustaf*, m. fl., om förhöjda dagtraktamenten åt landstingsmän;

nr 11, av herr *Cassel* m. fl., om ändrad ordning för beredande av frågor rörande ersättning för riksdagsmannauppdragets fullgörande och därmed sammanhängande förmåner;

nr 12, av herr *Wistrand*, om inrättande av en förste underläkartjänst vid karolinska sjukhusets ögonklinik;

nr 13, av herr *Spetz* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till byggnadsbidrag till tjänstebo-städer vid folkskolor;

nr 14, av herr *Spetz*, om förhöjda statsbidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet i skärgårdskommuner;

nr 15, av herr *Lindahl*, om pension åt förra städerskan vid statens järnvägar i Frövi Ellen Karlsson;

nr 16, av herr *Ohlsson, Ebbe*, m. fl., med förslag till lag om ändring av vissa delar i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

nr 17, av herr *Persson, Karl*, om fraktbidrag i vissa fall för transport av sockerbeter annorledes än med järnväg;

nr 18, av herrarna *Hedenby* och *Uhlén*, angående inrättande av en socialförsäkringsdomstol;

nr 19, av herr *Nyström*, om förlängd semester för vissa arbetstagare med särskilt pressande eller hälsofarligt arbete; samt

nr 20, av herr *Nerman* m. fl., angående ändring av språkformerna i riksdagens protokoll.

Anmälades och bordlades riksdagens revisorers berättelse över den år 1951 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarerna sammanträdde avslutades kl. 11.12 förmiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.